

Asociace Dítě a Rodina zveřejňuje výsledky unikátní analýzy o pěstounských rodinách v ČR

- Podrobné údaje o pěstounské péči dosud nebyly v takovém rozsahu realizovány
- Výsledky odhalily překvapivé závěry: v ČR není problém umístit do pěstounských rodin děti ani s vážnějším zdravotním postižením; pěstouni se starají nejčastěji o jedno až dvě děti
- Asociace vloni zveřejnila průzkum veřejného mínění o pěstounské péči, který realizovala agentura Median pro Nadaci Sirius, skutečný stav se však často liší od názorů, které ve společnosti převládají

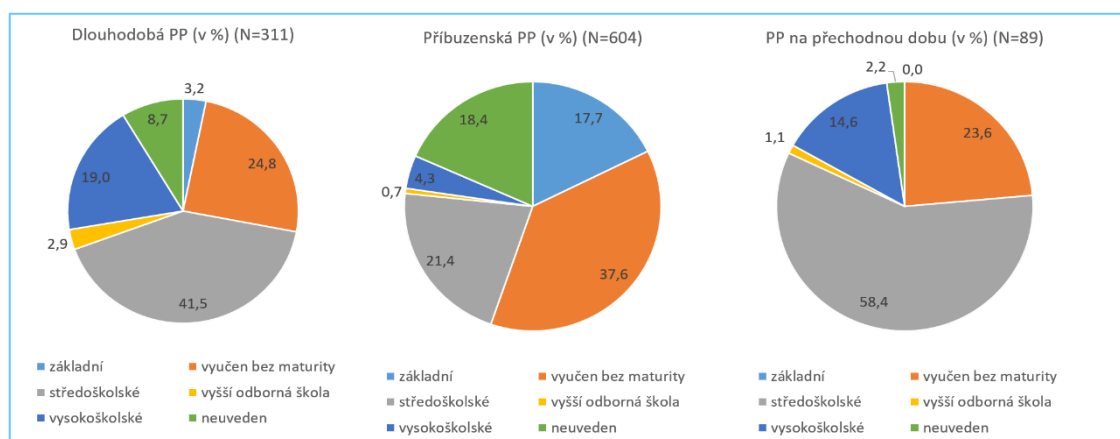
Praha, 30. srpna 2019 – Asociace Dítě a Rodina, sdružující desítky organizací věnujících se péči o ohrožené děti, zveřejňuje výsledky obsáhlé analýzy o pěstounských rodinách a dětech v pěstounské péči v České republice. Analýza vznikla na základě vlastního průzkumu mezi organizacemi Asociace, které pěstounské rodiny doprovázejí a poskytují jim nezbytné zázemí.

Takto obsáhlý dokument o věku, bydlišti či vzdělání pěstounů, o počtu dětí v rodině, jejich věku nebo zdravotním stavu dosud nebyl v České republice realizován. Celkem se podařilo anonymně získat údaje o 1004 pěstounech v 11 krajích, v jejichž péči bylo 1463 dětí. Podíly jednotlivých typů pěstounské péče, tedy příbuzenská, dlouhodobá a na přechodnou dobu, odpovídaly celostátnímu průměru*.

Analýza vyvrací některé mýty o pěstounské péči

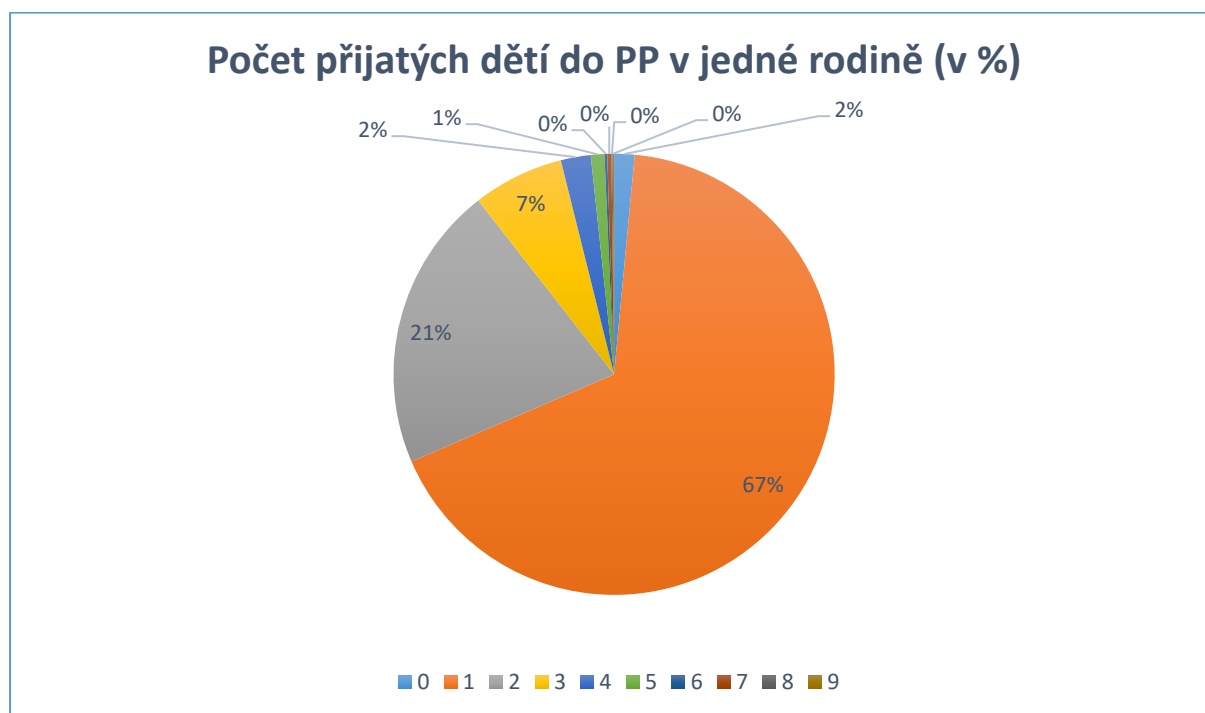
Asociace zveřejňuje analýzu rok poté, kdy společnost Median ve spolupráci s Nadací Sirius realizovala průzkum veřejného mínění o pěstounské péči. V názorech veřejnosti zazněla řada stereotypů a mýtů, které aktuální analýza vyvrací, například o úrovni vzdělání pěstounů nebo počtu dětí, o které se starají.

„Vzdělání pěstounů odpovídá rozložení vzdělání celé populace,“ říká Ing. Dana Lipová, ředitelka Nadace Sirius a spoluautorka analýzy. „Pěstouny se nestávají častěji lidé ze žádné specifické skupiny dle úrovně vzdělání, jak někdy bývá naznačováno v médiích. Nižší vzdělání vykazují příbuzní, protože jde často o prarodiče, naopak

pěstouni na přechodnou dobu mají výrazně vyšší vzdělanostní úroveň než běžná populace: téměř 70 % jich disponuje středoškolským vzděláním s maturitou nebo vyšším.“

Častým mýtem o pěstounské péči je vysoký počet dětí v jedné rodině. V průzkumu Medianu se téměř polovina respondentů domnívala, že se pěstouni starají o tři a více dětí. Ve skutečnosti se o takový počet dětí stará jen necelých 11 % pěstounů, naprostá většina z nich přijala jedno nebo dvě děti. „Analýza ukázala, že ve sledovaném vzorku se 88 % pěstounských rodin stará o jedno nebo dvě děti,“ zdůrazňuje Ing. Anna Krbcová, spoluautorka analýzy z Asociace Dítě a Rodina. „Zároveň se ale projevilo, že se daří umístit do jedné rodiny i vícečlenné sourozenecké skupiny, což je pro jejich psychický vývoj a vytváření rodinných vazeb žádoucí.“

Umístit lze i děti se zdravotním znevýhodněním a starší děti

Dalším častým argumentem odpůrců rodinné péče u pěstounů bývá nemožnost umístit do rodin děti s různými formami zdravotního znevýhodnění včetně vážných postižení. Podle analýzy se hendikepované děti vyskytují v péči všech tří skupin pěstounské péče, nejvyšší zastoupení těchto dětí bylo v případě dlouhodobé zprostředkované pěstounské péče. „Není pravda, že děti se zdravotním znevýhodněním nelze umístit do pěstounské péče,“ shrnuje Dana Lipová. „V péči pěstounů nebyly pouze děti s lehkými znevýhodněními, naopak většina těchto dětí měla přiznán druhý nebo vyšší stupeň závislosti.“

Jako mylný se také ukázal názor, že umístit do pěstounské péče lze jen malé děti. Analýza se zaměřila nejen na věk dětí v pěstounské péči, ale také na věk v okamžiku vzniku pěstounské péče. Nejnižší průměrný věk je dle očekávání u péče na přechodnou dobu: 2,1 roku. Oproti tomu do dlouhodobé pěstounské péče se dítě dostává v průměrném věku 4,5 roku a do příbuzenské pěstounské péče v průměrném věku 6,0 let. „Náš průzkum ukázal, že věk dětí v pěstounské péči je víceméně rovnoměrně rozložen napříč všemi věkovými skupinami,“ dodává Dana Lipová.

Unikátní údaje pro transformaci péče o ohrožené děti

Průzkum potvrdil, že největší skupinu u nás tvoří příbuzenští pěstouni. Zprostředkovaní pěstouni (dlouhodobí a na přechodnou dobu) svými charakteristikami odpovídají více obrazu profesionálů než příbuzní pěstouni. Při hodnocení motivů a charakteristik pěstounů veřejností tak dochází ke zkreslení, které je dané nejpočetnější skupinou příbuzenských pěstounů. Odborníci proto opakovaně doporučují příbuzenskou pěstounskou péči vyčlenit jako samostatnou oblast.

„Tato analýza odhalila řadu zajímavých skutečností o reálném fungování a potřebnosti i nezastupitelné roli různých forem pěstounské péče. Současně ukazuje jasný směr pro transformaci pěstounské péče, v níž zaostáváme za okolními zeměmi,“ říká PhDr. Věduna Bubleová, předsedkyně Asociace Dítě a Rodina. „Jde jak o vyčlenění příbuzenské pěstounské péče, která vyžaduje zcela jiný typ podpory než zprostředkovaná péče, tak o definitivní zrušení kojeneckých ústavů, do nichž jsou děti zbytečně umisťovány bez hledání pro ně vhodnější cesty například právě formou pěstounské péče v rodině.“

– KONEC –

Asociace Dítě a Rodina, z. s., je sdružením 74 organizací působících v oblasti péče o ohrožené děti. Svými aktivitami naplňují přání, aby každé dítě mohlo vyrůstat v rodinném prostředí. Pomáhají především dětem, které se ocitly v obtížné situaci. Asociace sdružuje desítky společností, mimo jiné Nadaci Sirius, Nadaci J&T, Amaltheu, organizaci Lumos, společnost Rozum a cit, SOS dětské vesničky, Středisko náhradní rodinné péče a mnoho dalších organizací spolupracujících s dětskými domovy a centry pro pěstounskou a rodinnou péči.

* **O analýze:** Sběr anonymizovaných údajů byl dobrovolný, a proto se nejedná o reprezentativní vzorek. Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí vykonávalo pěstounskou péči v roce 2017 celkem 12 351 osob. Ministerstvo sleduje pouze typ pěstounské péče: 68 % tvoří příbuzenská péče, 25 % představuje dlouhodobá pěstounská péče a přibližně 7 % je pěstounů na přechodnou dobu. Vzorek 1004 pěstounů, kteří byli zahrnuti do této analýzy, však koresponduje s oficiálními statistikami: 60 % bylo příbuzných, 31 % dlouhodobých a 9 % přechodných pěstounů.

Kontakt:

Mgr. Michael Kudela (tiskový servis)
Tel.: +420 777 663 118
e-mail: michael.kudela@дитеarodina.cz

Ing. Anna Krbcová (tajemnice)
Tel.: +420 257 712 944 / +420 603 402 309
e-mail: anna.krbcova@дитеarodina.cz

Tiskové zprávy k tématu ochrany ohrožených dětí najdete zde:

<http://www.ditearodina.cz/pro-media/tiskove-zpravy>